

maandblad voor accountancy en bedrijfshuishoudkunde

febr. 1939
16. jaarg.

Redactie:

R. A. DIJKER — G. P. J. HOGEWEG
PROF. DR. A. B. A. VAN KETEL —
PROF. TH. LIMPERG JR. —
A. NIERHOFF — M. PIMENTEL —
H. R. REDER

Rubriek-redacteuren:

examen-vraagstukken:

DRS ABR. MEY — DRS J. PAAR-
DEKOOPER

literatuur:

DR S. KLEEREKOPER

beslechte geschillen:

PROF. MR CH. ZEVENBERGEN

uit de financiële huishouding der overheid:

J. H. TEXTOR

uit het buitenland:

F. HAARBOSCH — CH. HAGEMAN
DRS TH. DE LANGE — DRS W. P.
DEN TURK

efficiëntie:

R. W. STARREVELD

belastingvraagstukken:

J. O. VAN GRUISEN

nieuws inzake wetgeving, resoluties en beslissingen op het gebied van belastingen:

MR DR E. TEKENBROEK

repertorium van tijdschrift-literatuur:

DRS M. BEHRENS — DRS G. L.
GROENEVELD — DRS P. JAMES —
DRS E. M. PREMSELA

Medewerkers buiten vaste rubrieken:

PROF. DR P. J. A. ADRIANI, PROF. MR M. H. BREGSTEIN,
C. VAN DER BURG, DRS J. A. COLTOF, J. P. CROIN,
E. VAN DIEN, DRS A. M. GROOT, L. VAN KAMPEN,
T. KEUZENKAMP, W. J. DE LANGEN, W. H. MEIJBURG,
MR H. MULDERIJ, J. J. M. H. NIJST, V. S. OHMSTEDE,
PROF. DR N. J. POLAK, M. J. PRINSEN, W. W. RUTGERS,
DR J. G. STRIDIRON, W. WESTRA E.A.

Copie van ingezonden bijdragen wordt niet teruggegeven.
Nadruk geoorloofd, mits de bron wordt genoemd. —
Boeken ter recensie en alle andere stukken voor de redactie
zende men aan den

Secretaris der Redactie:

MR TH. LIMPERG

Amsterdam-C. Heerengracht 455, telefoon 37814

Uitgever:

J. MUIJSSES

Purmerend, Kerkstraat 20, tel. 77, postgiro 15062

Versijnt maandelijks behalve in de maand augustus

Men abonneert zich voor den geheelen jaargang

Abonnement per jaar f 10.—, franco per post f 10.24 buitenland f 10.60

no. 2

Inhoud:

In memoriam H. Th. K. van Haagen en Wm. K. de Brey	blz. 17
door R. A. DIJKER	
Rectificatie	blz. 18
Eenige opmerkingen omtrent het uitwerken van vraag- stukken op de examens in accountancy	blz. 18
door J. VAN HAMERSVELD	
De electriciteits-ondernemingen in België	blz. 19
door LEON MICHEL	
Twee curatoren in een faillissement	blz. 21
door Mr A. DIRKZWAGER; met naschrift van T. KEUZENKAMP	
Lastige gevallen	blz. 21
Verbod van het verschaffen van inlichtingen door het personeel aan den accountant, door James Polak; met naschrift van Prof. Th. Limperg Jr. — Beheer-be- stuur, door L. van Kampen; met naschrift van Prof. Th. Limperg Jr.	
Uit het buitenland	blz. 23
Engelsch oordeel over Hollandsche accountants-ver- klaring, door Ch. Hageman — Richtlijnen voor de administratie, door Drs W. P. den Turk	
Boekbespreking	blz. 25
Prof. Dr F. Roels, Psychologie der reclame besproken door E. B. W. SCHUI- TEMA	
Mr Dr H. Emmerich und J. Rotschild, Die Rechts- lage deutscher Staatsangehöriger im Ausland besproken door Mr Dr F. E. SCHMEY	
Examen-opgaven, Kath. Economische Hoogeschool te Tilburg; tentamen inrichtingsleer 13—14 Juni 1938 ...	blz. 26
Repertorium van tijdschrift-literatuur op het gebied van accountancy en bedrijfshuishoudkunde	blz. 29
Boeken-repertorium	blz. 30
Systematiek van het repertorium	blz. 31
Ontvangen boekwerken	blz. 32

IN MEMORIAM

Den 2en Februari j.l. overleed onze Collega, de heer
H. Th. K. van Haagen.

Van Haagen behoorde tot de pioniers van het vak; tot de
mannen, die het accountantsberoep in Nederland hebben ge-
vestigd en tot bloei gebracht.

Hij bekleedde in het vereenigingsleven tal van leidende functies, was meermalen voorzitter, was secretaris, examiner, lid van verschillende commissies en bij zijn overlijden lid van het Curatorium van het Bureau der Examens van het Nederlandsch Instituut van Accountants.

Voor den omvangrijken en belangeloozen arbeid, welken hij voor het beroep heeft verricht en het resultaat, dat hij daarmede door zijn scherpzinnig oordeel en innemende persoonlijkheid heeft weten te bereiken zijn wij hem zeer veel dank verschuldigd. Zijn nagedachtenis houden wij in hooge eere.

Zij, die het voorrecht hadden op eenigerlei wijze met hem samen te werken, zullen niet alleen betreuren het verlies van dezen eminenten bouwer aan het beroep, maar bovenal het verscheiden van den nobelen mensch, dezen alom hoog geëerde collega.

Den 1en Februari j.l. overleed onze Collega, de heer

Wm K. de Brey,

in den ouderdom van slechts 48 jaar.

De Brey heeft in het vereenigingsleven minder bekendheid verworven dan Collega van Haagen, al getuigen de eerste jaargangen van dit blad van zijn medeleven met de beroeps-vraagstukken en van zijn helder oordeel in den toenmaals fel gevoerden strijd.

Hij concentreerde zijn arbeidskracht in hoofdzaak op de uitoefening van de practijk in het vrije beroep. Zijn voortreffelijke gaven van geest en zijn markante persoonlijkheid deden hem erin slagen in korten tijd een accountantskantoor van beteekenis te vestigen.

Hij diende het beroep door de voortreffelijke wijze, waarop hij dit uitoefende in den meest moeilijken ontwikkelingstijd. Weinig konden wij vermoeden, dat hij, van wien voor de toekomst nog veel voor de beroepsontwikkeling kon worden verwacht, op zulk een betrekkelijk jeugdigen leeftijd zou worden weggenomen.

Twee voortreffelijke collega's, die ieder op hun eigen wijze ons vak met hart en ziel hebben gediend, zijn heengegaan. Wij danken hun beiden een stuk opbouw van ons vak en beroep. Dat zij rusten in vrede!

R. A. D.

RECTIFICATIE

In het artikel van Prof. Mr H. Frijda, geschreven naar aanleiding van het overlijden van Prof. Dr H. W. C. Bordewijk (aflevering 1, jaargang 1939) dient een correctie te worden aangebracht. Op blz. 2, kolom 2, eerste alinea, laatste zin wordt gesproken van „Staathuishoudkunde”. Dit moet zijn „Landhuishoudkunde”.

EENIGE OPMERKINGEN OMTRENT HET UITWERKEN VAN VRAAGSTUKKEN OP DE EXAMENS IN ACCOUNTANCY

Een dezer dagen had ik een onderhoud met een afgewezen deelnemer aan een der examens in Accountancy van het Nederlandsch Instituut van Accountants, die gebruik wensch-

te te maken van de voor hem bestaande gelegenheid zijn schriftelijk werk te bespreken.

Bij het opnieuw bestudeeren van de uitwerkingen in kwestie was het mij opgevallen, dat deze onsystematisch waren opgezet en het kwam mij gewenscht voor, alvorens met de bespreking der „fouten” te beginnen, aan den betrokkene te vragen op welke wijze zijn uitwerkingen tot stand kwamen. Het bleek toen, dat mijn vermoeden omtrent den opzet juist was, zoodat ik mij genoopt gevoelde iets te zeggen over de wijze, waarop naar mijn meening op de examens moet worden gewerkt. Naar aanleiding hiervan is bij mij de vraag gerezen of het zijn nut hebben in dit maandblad eenige opmerkingen te maken omtrent het uitwerken van vraagstukken en de beantwoording van deze vraag met „ja”, heeft mij dit opstelletje in de pen gegeven.

Ik ben geneigd den tijd, welke een examen-candidaat voor het uitwerken van een vraagstuk ter beschikking is gesteld, voor hem als een economisch goed te beschouwen. *Taussig* zegt, dat „Scarcity is the earmark of an economic good” en de tijd, op het examen, is zeker slechts in beperkte mate toegemeten. Hieruit volgt direct, dat de candidaat daarmede economisch moet omgaan, zoodat hij volgens een bepaald plan zal moeten werken en dus systematisch te werk moet gaan, wil hij den hem toegemeten tijd zoo goed mogelijk uitbaten.

Over de indeeling van dien tijd wil ik nu het volgende opmerken; ik ga daarbij van de veronderstelling uit, dat de candidaat goed voorbereid op het examen komt en — zooals meerendeels het geval is — voor het werkstuk de tijd van drie uren ter beschikking is gesteld.

De candidaat betreedt, na het openen van de deuren, de examenzaal en grijpt, met verklaarbare nieuwsgierigheid, en al dan niet zenuwachtig, de voor hem gereedliggende papieren. Het ligt m.i. voor de hand, dat nu eerst de tekst wordt doorgelezen, ten einde te weten te komen, wat gegeven is. Vele examinandi echter doen anders; zij nemen direct hun schrijfgereedschap ter hand en gaan, al lezende, aantekeningen maken, zonder dat zij nog weten, welke notities van belang kunnen zijn en welke niet. Ik ben van meening, dat dit fout is; mede ter overwinning van de begrijpelijke zenuwachtigheid is het noodig te beginnen met een zoo geconcentreerd mogelijke, rustige, doorlezing van den tekst, waarbij de vraagstelling gerust even buiten beschouwing kan blijven. Voor deze ingespannen eerste lezing is, naar ik meen, een tijd van twintig minuten voldoende. (Ik zou daarbij den raad willen geven: ga bij deze lezing zoo gemakkelijk mogelijk zitten, met ontspannen spieren).

Na dezen aanloop zal de candidaat de gewenschte rust en helderheid van geest hebben verkregen om zich ten volle aan zijn taak te kunnen geven. Hij kan dus beginnen aan de tweede lezing van het vraagstuk — wederom zonder pen of potlood op papier te zetten —, maar nu met bestudeering van de vraagstelling en overdenking van het verband tusschen opgaaf en vraag, zoodat het „geval” hem *volkomen* duidelijk wordt. Ik neem aan, dat met een en ander nog eens twintig minuten gemoeid zijn.

Nu is het oogenblik gekomen met schrijven aan te vangen en wel door het maken van aantekeningen omtrent de punten, welke straks, in de uitwerking zullen worden behandeld. Deze notities vormen geen aaneengeschaakt verhaal, maar zijn slechts de korte aantekeningen, welke dienen moeten om straks van de uitwerking een logisch geheel te maken en daarbij geen punten van belang te vergeten. Het verdient daarom aanbeveling deze notities later te nummeren en ze daarna in de goede volgorde uit te werken.